

وزارت معارف

حسن خط

صنف سوم

راستی موجب رضای خدا(ج) است.

سلام پیام صلح و محبت است.

توانا بود هر که دانا بود.

آب بر جنگل سلام قانون
بهار دانا صحت کار مادر
راه طبیب لاله نماز یادگار

آبادی وطن آرزوی ما است.

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ. ش.

افغانستان

زموږ خانهٔ

د ټولو مشترك

ګډ کور همهٔ ما

دی. است.

سرود ملی

دا وطن افغانستـان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولـو کور دی
د پښـتون او هـزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېـواد به تل ځلیږي
په سینه کې د آسـیا به
نوم د حق مـو دی رهبـر

دا عـزت د هـر افغان دی
هر بچی یې قهرمـان دی
د بـلـوڅـو د ازبکـو
د تـرکمنـو د تـاجکـو
پامیریـان، نورسـتانیـان
هـم ایمـاق، هم پشه یان
لکه لمر پر شـنه آسـمان
لکـه زړه وي جـاویـدان
وایـو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

حسن خط

صنف سوم

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ . ش

مشخصات کتاب

مضمون: حسن خط

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش هنر نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: سوم

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط وآگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۷ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپخانه: مطبعهٔ بهیر

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادهٔ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندهٔ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادهٔ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست

این کتاب حاوی دو بخش است، بخش اول آن کتاب درسی برای شاگردان و بخش دوم آن نمونۀ رهنمای تدریس چند درس برای معلمان محترم است. امید که شاگردان و معلمان محترم از این کتاب استفاده درست کرده بتوانند.

درس اول

آب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمۀ «آب»

پرسش

– شما تا به حال کلمۀ «آب» را خطاطی نموده اید؟

آب آب

فعالیت

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق کنید.

کارخانه‌گی

سرمشق بالا را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس دوم

ابر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «ابر»

پرسش

- گاهی با قلم نی کلمهٔ «ابر» را خطاطی نموده اید؟

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آن‌را با قلم نی در کتابچه‌های تان چندین مرتبه مشق کنید.

کلمهٔ «ابر» را با پنسل یا قلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

درس سوم

بهار

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «بهار»

پرسش

- آیا می‌توانید بگویید در کلمهٔ «بهار» چند «الف» به کار رفته است؟

بهار

بهار

به سرمشق بالا توجه نموده؛ آن‌را در کتابچه‌های تان چندین مرتبه با قلم نی مشق کنید.

کلمهٔ «بهار» را باقلم نی در کتابچه‌های تان چندین بار مشق و تمرین نمایید.

درس چهارم

جواری

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «جواری»

پرسش

آیا گفته می‌توانید در کلمهٔ «جواری» کاسهٔ حرف «ی» در کدام قسمت خط کرسی قرار گرفته است؟

جواری   جواری

سرمشق بالا را بادقت ببینید؛ سپس آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان با درنظرداشت زیبایی آن، چندبار مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان، چند بار مشق و تمرین نمایید.

درخت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «درخت»

پرسش

- به نظر شما در کلمهٔ «درخت» نقطه‌های حرف «ت» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

درخت　　درخت

به سرمشق بالا توجه نموده، آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

کلمهٔ «درخت» را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان، چند بار مشق و تمرین نمایید.

درس ششم

راه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمۀ «راه»

پرسش

- آیا گفته می‌توانیدکه حرف «ر» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

راه   راه

به سرمشق بالا توجه نموده، آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان تمرین نمایید.

سبزه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «سبزه»

پرسش

- آیا شما کلمه‌هایی را خطاطی نموده اید که در شروع آن حرف «س» باشد؟

سبزه   سبزه

به سرمشق بالا دقت نموده، آن‌را با قلم نی در کتابچه‌های تان با درنظرداشت زیبایی آن، چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

کلمهٔ «سبزه» را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس هشتم

صابون

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «صابون»

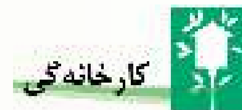
پرسش

– در کلمهٔ «صابون» حرف «ص» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

به سرمشق بالا توجه نموده، آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان تمرین نمایید.

درس نهم

طبیب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «طبیب»

پرسش

- آیا گفته می‌توانید در کلمهٔ زیر حرف «ط» درکدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

طبیب طبیب

به سرمشق بالا دقت نموده؛ آن‌را چند مرتبه درکتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان تمرین نمایید.

عالم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «عالم»

پرسش

- به نظر شما حرف‌های «ع-ا-ل-م» در کدام قسمت خط کرسی قرار گرفته اند؟

عالم عالم

سرمشق بالا را دقیق ببینید و آن را به صورت درست روی خط کرسی با قلم نی در کتابچه‌های تان، چند مرتبه مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس یازدهم

فاطمه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «فاطمه»

پرسش

- به نظر شما در کلمهٔ زیر کدام حرف‌ها بالای خط کرسی قرار دارند؟

فاطمه فاطمه

به سرمشق بالا توجه نموده، آن‌را با درنظرداشت خط‌کرسی، با قلم نی در کتابچه‌های تان چندین‌مرتبه به صورت دقیق و زیبا، مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس دوازدهم

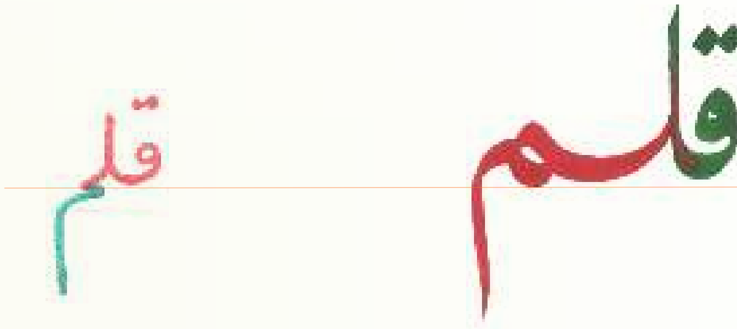

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «قلم»

پرسش

- آیا شما حرف «ق» را با کدام حرف دیگر به صورت ترکیبی نوشته اید؟

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن را چند مرتبه با قلم نی مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان چندمرتبه مشق وتمرین نمایید.

درس سیزدهم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمۀ «کار»

پرسش

- به نظر شما حرف‌های «ک، ر» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

با توجه به طرز خطاطی کلمۀ «کار» آن را چند مرتبه با قلم نی مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان با خط زیبا مشق و تمرین نمایید.

درس چهاردهم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «لیمو»

پرسش

- به نظر شما در کلمهٔ «لیمو» حرف «و» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

به سرمشـــق بــالا توجه نمــوده؛ آن‌را با درنظرداشـــت خط‌کرســـی، چندبار در کتابچه‌هــای تان بــا قلم نی، مشـــق و تمریـــن نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس پانزدهم

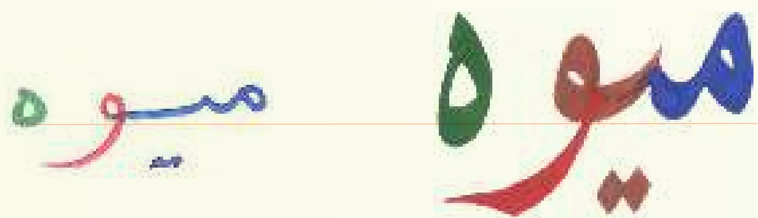

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «میوه»

پرسش

– به نظر شما، کدام حرف‌های کلمهٔ «میوه» در قسمت بالای خط کرسی قرار دارند؟

با درنظرداشت خط کرسی سرمشق بالا را با قلم نی درکتابچه‌های تان، چندین بار مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس شانزدهم

نارنج

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «نارنج»

پرسش

– به نظر شما، در کلمهٔ «نارنج» حرف «ج» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

مطابق سرمشق فوق، کلمهٔ «نارنج» را چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

درس هفدهم

وطن

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «وطن»

- به نظر شما درکلمهٔ «وطن» حرف «ن» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

بادرنظرداشت سرمشق فوق، کلمهٔ «وطن» را چند مرتبه درکتابچه‌های تان، مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس هجدهم

هدایت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «هدایت»

پرسش

- آیا شما کلمه‌یی را خطاطی نموده اید که حرف اول آن «هـ» باشد؟

هدایت هدایت

کلمهٔ «هدایت» را با درنظرداشت خط کرسی درکتابچه‌های تان با قلم نی مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق کنید.

درس نزدهم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «لاله»

پرسش

- آیا شما کلمه‌یی را خطاطی نموده اید که حرف اول آن «ل» باشد؟

کلمهٔ «لاله» را با درنظرداشت خط‌کرسی درکتابچه‌های تان با قلم نی، چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچهٔ تان مشق و تمرین کنید.

درس بیستم

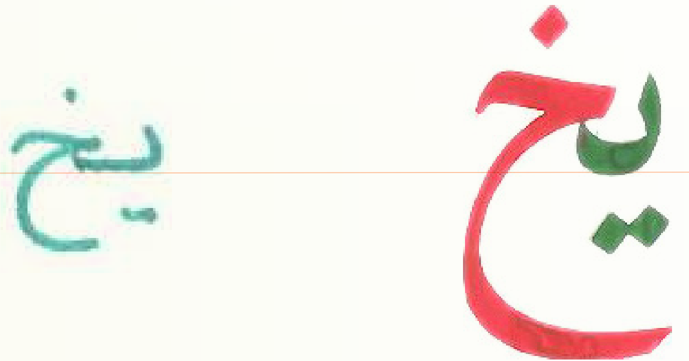

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «یخ»

پرسش

- به نظر شما، در کلمهٔ «یخ» حرف «خ» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

به سرمشق بالا توجه نموده، مطابق آن کلمهٔ «یخ» را درکتابچه‌های تان چندین بار، باقلم نی مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

درس بیست و یکم

آبادی

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «آبادی»

پرسش

– به نظر شما، سرمشق زیر، ازچند کلمه تشکیل شده است؟

آبادی وطن آرزوی ما است.

آبادی وطن آرزوی ما است.

سرمشق بالا را با دقت مشاهده کنید؛ سپس آن را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس بیست و دوم

ادب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله، روی خط کرسی

پرسش

– در جملهٔ زیر نقطه‌های کدام حرف‌ها زیر خط کرسی قرار دارند؟

ادب سرمایهٔ انسان است.

ادب سرمایهٔ انسان است.

به سرمشق بالا توجه نموده، آن‌را درکتابچه‌های تان با قلم نی، روی خط کرسی خطاطی کنید.

جمله بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

باران

هدف: آشنایی شاگردان با طرز نوشتن و مشق جملۀ زیر

پرسش

- به نظر شما در جملۀ زیر چند کلمه بالای خط کرسی قرار گرفته است؟

باران رحمت خداوند ﷻ است.

باران رحمت خداوند ﷻ است.

به سرمشق بالا توجه نموده،آن‌را درکتابچه‌های تان با قلم نی، روی خط کرسی خطاطی کنید.

جملۀ بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

جنگل

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملۀ زیر، روی خط کرسی

پرسش

-در جملۀ زیر، نقطه‌های کدام حرف‌ها بالای خط کرسی قرار دارند؟

جنگل ثروت ملی است.

جنگل ثروت ملی است.

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ آن را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان خطاطی کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

دانا

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

– در جملهٔ زیر حرف‌های «د، ر» درکدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

توانا بود هر که دانا بود.

توانا بود هر که دانا بود.

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ آن را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس بیست و ششم

راستی

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

– در کلمهٔ «راستی» کاسهٔ حرف «ی» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

راستی موجب رضای خدا ﷻ است.

راستی موجب رضای خدا ﷻ است.

جملهٔ بالا را در نظر گرفته، آن‌را با قلم نی، روی خط کرسی درکتابچه‌های تان مشق کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان خطاطی نمایید.

سلام

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

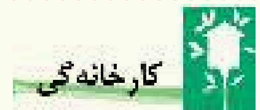
- حرف «س» در کدام قسمت کرسی قرار دارد؟

سلام پیام صلح و محبت است.

سلام پیام صلح و محبت است.

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آن‌را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

درس بیست و هشتم

صحت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

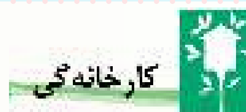
– به نظرشما در جملهٔ زیر، چند حرف در پایین خط کرسی قرار گرفته است؟

صحت بهترین نعمت است.

صحت بهترین نعمت است.

سرمشق بالا را با قلم نی، روی خط کرسی درکتابچه‌های تان خطاطی کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس بیست و نهم

طاووس

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- **به نظر شما، حرف «و» و حرف «ز» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟**

طاووس پرندهٔ زیبا است.

طاووس پرندهٔ زیبا است.

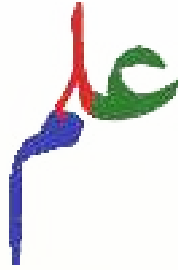

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن‌را چند مرتبه درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس سی ام

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

– به نظر شما، نقطه‌های کدام حرف‌ها بالا و از کدام حرف‌ها در زیر خط کرسی قرار دارند؟

طلب علم فرض است.

طلب علم فرض است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس سی و یکم

فضیلت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- آیا می‌دانید حرف «ف» ، «ض» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

کار فضیلت است.

کار فضیلت است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید؛ سپس آن‌را درکتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس سی و دوم

قانون

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- در جملهٔ زیر کدام حرف‌ها در پایین خط کرسی قرار دارند؟

پابندی به قانون وظیفهٔ ما است.

پابندی به قانون وظیفهٔ ما است.

جملهٔ بالا را با دقت ببینید؛ سپس آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان چند مرتبه خطاطی کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

کتاب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- آیا گفته می‌توانید، کدام حرف‌ها درجملهٔ زیر بالای خط کرسی قرار دارند؟

هم نشینی به از کتاب مخواه.

هم نشینی به از کتاب مخواه.

جملهٔ بالا را با دقت ببینید؛ سپس آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

درس سی و چهارم

لاله

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- آیا گفته می‌توانید، در جملهٔ زیر چند نقطه به کار رفته است؟

من لاله آزادم.

من لاله آزادم.

سرمشق بالا را دقیق ببینید و آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را به صورت درست با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

درس سی و پنجم

مادر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- آیا گفته می‌توانید، کلمهٔ «مادران» درکدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

بهشت زیر پای مادران است.

بهشت زیر پای مادران است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان بنویسید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس سی و ششم

نماز

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

– در جملهٔ زیر حرف «ن»، «الف» درکدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

نماز ستون دین است.

نماز ستون دین است.

سرمشق بالا را با درنظرداشت خط کرسی مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس سی و هفتم

وحدت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- آیا می‌دانید، حرف «و، ت، م» در کدام قسمت‌های خط کرسی قرار دارند؟

وحدت ما قوت ما است.

وحدت ما قوت ما است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید آن‌را باقلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس سی و هشتم

هوا

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

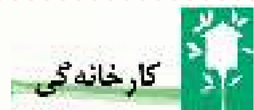
- آیا گفته می‌توانید، در جملهٔ زیر کدام حرف‌ها در بالای خط کرسی قرار دارند؟

هوای آلوده به صحت ضرر دارد.

هوای آلوده به صحت ضرر دارد.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

لاجورد

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

- آیا گفته می‌توانید، در جملهٔ زیر حرف‌های کلمهٔ «لاجورد» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

سنگ لاجورد بدخشان مشهوراست.

سنگ لاجورد بدخشان مشهوراست.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

درس چهلم

یادگار

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

پرسش

– به نظر شما در جملهٔ زیر، نوشتن کدام کلمه روی خط کرسی آسان است؟

منار جام یادگار نیاکان ما است.

منار جام یادگار نیاکان ما است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن‌را با قلم نی درکتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل درکتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

بخش دوم

رهنمای تدریس حسن خط

درس اول
صفحه(۱)
زمان تدریس:(دوساعت درسی)
ساعت اول درسی

عنوان درس	آب	
اهداف کلی	آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمهٔ «آب»	
اهداف آموزشی - دانشی - مهارتی - ذهنیتی	از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: - طریقهٔ خطاطی کلمهٔ «آب» را بدانند. - کلمهٔ «آب» را روی خط کرسی درست خطاطی کرده بتوانند. - به خطاطی کلمه‌ها توسط قلم نی علاقه‌مند شوند.	
روش‌های تدریس	مشق و تمرین، انفرادی، سؤال و جواب، کار عملی، مشق و تمرین	
وسایل تدریس	کتاب، کتابچه، قلم پنسل، پنسل‌پاک، قلم نی تباشیر، دوات، خط‌کش، قطزن (قطع زن)	
شیوهٔ ارزیابی	عملی، مشاهده‌یی و سؤال و جواب	
فعالیت‌های مقدماتی	سلام، احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، تبریکی سال جدید تعلیمی، صحبت در مورد مضمون حسن خط صنف دوم	**۵ دقیقه**
پرسش‌های انگیزه‌یی	- گاهی کلمهٔ «آب» را توسط قلم نی مشق نموده اید؟	**۵ دقیقه**

<table>
<tr><th>فعالیت‌های معلم</th><th>مدت زمان</th></tr>
<tr><td>- خط کرسی را روی تخته رسم کنید.
- کلمۀ «آب» را روی خط کرسی ترسیم کنید.
▯ ابتدا حرف «الف» را طوری بنویسید که قاعدۀ آن روی خط کرسی قرار گیرد.
▯ «مد» را با درنظر داشت فاصلۀ آن بالای حرف «الف» بنویسید.
▯ حرف «ب» را مطابق سرمشق کتاب درسی، روی خط کرسی خطاطی کنید.
▯ فعالیت درس را طبق هدایت کتاب درسی بالای شاگردان به صورت انفرادی تطبیق کنید.
▯ در جریان فعالیت، شاگردان را نظارت نموده و در صورت ضرورت آن‌ها را رهنمایی کنید.</td><td>۳۵
دقیقه</td></tr>
<tr><td colspan="2">شیوۀ ارزیابی: برای حصول اطمینان از این‌که آیا شاگردان خطاطی کلمۀ «آب» را به صورت درست فراگرفته اند. یا خیر، در جریان خطاطی از طریق مشاهده، مشق آن‌ها را ارزیابی کنید.</td></tr>
<tr><td colspan="2">کارخانه‌گی: شاگردان سرمشق کلمۀ «آب» را روی خط کرسی درکتابچه‌های شان توسط قلم نی، مشق و تمرین نمایند.</td></tr>
<tr><td colspan="2">معلومات بیشتر برای معلم
معنای لغوی خط، با قلم نوشتن است و از نگاه هنری و نظر اهل قلم، خط عبارت است از: نوشتن صورت‌ها و شکل‌های حرف‌ها به شکل انفرادی و چگونه‌گی آن‌ها در تشکیل جمله‌ها و سطرها که معناهای درنظرگرفته شده درآن، تبارزدهندۀ نیات درونی انسان است. حال ببینیم که فن خطاطی «زیبانویسی» چیست؟
فن خطاطی و زیبانویسی از نظر بعضی‌ها علم است و از نگاه عدۀ دیگر هنر قابل آموختن و یاد دادن است.</td></tr>
</table>

درس دوم

صفحه(۲)

زمان تدریس:(دوساعت درسی)

عنوان درس	ابر	
اهداف کلی	**شاگردان یک جملهٔ را روی خط کرسی خطاطی کرده بتوانند.**	
اهداف آموزشی **- دانشی** **- مهارتی** **- ذهنیتی**	از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: - طریقه خطاطی کلمهٔ «ابر» را روی خط کرسی بدانند. - کلمهٔ «ابر» را به صورت درست خطاطی کرده بتوانند. - به خطاطی جمله‌ها توسط قلم نی علاقه‌مند شوند.	
روش‌های تدریس	مشق و تمرین، انفرادی، سؤال و جواب، کار عملی، مشق و تمرین	
وسایل تدریس	کتاب، کتابچه، قلم پنسل، پنسل‌پاک، قلم نی تباشیر، دوات، خط‌کش، قطزن (قطع زن)	
شیوهٔ ارزیابی	عملی، مشاهده‌یی و سؤال و جواب	
فعالیت‌های مقدماتی	سلام، احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن‌حاضری، صحبت در مورد درس‌گذشته و ارتباط آن با درس جدید.	**۵ دقیقه**
پرسش‌های انگیزه‌یی	- آیا کلمهٔ «ابر» را روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟	**۵ دقیقه**

فعالیت‌های معلم	مدت زمان
- خط کرسی را روی تخته رسم کنید. - کلمۀ «ابر» را روی خط کرسی بنویسید. ☐ ابتدا حرف «الف» را طوری بنویسید که قاعدۀ آن روی خط کرسی قرار گیرد. ☐ «مد» را با درنظرداشت فاصلۀ آن بالای حرف «الف» بنویسید. ☐ حرف «ب» را مطابق سرمشق کتاب درسی، روی خط کرسی خطاطی کنید. ☐ فعالیت درس را طبق هدایت کتاب درسی بالای شاگردان به صورت انفرادی تطبیق کنید. ☐ در جریان فعالیت، شاگردان را نظارت نموده و در صورت ضرورت آن‌ها را رهنمایی کنید.	۳۵ دقیقه

شیوۀ ارزیابی: برای حصول اطمینان از این‌که آیا شاگردان خطاطی کلمۀ «ابر» را به صورت درست فراگرفته اند یا خیر، درجریان خطاطی از طریق مشاهده، مشق آن‌ها را ارزیابی کنید.

کارخانه‌گی: شاگردان سرمشق جملۀ «ابر» را روی خط کرسی درکتابچه‌های شان توسط قلم نی مشق و تمرین نمایند.

معلومات بیشتر برای معلم

می‌توان تحت یک قاعده عمومی و کلی بررسی کرد که همه خطوط عربی اسلامی را تحت چهار قاعده که هر قاعده شامل چند جز است، تحت مطالعه قرار داد:

-اصول شامل یازده جز است

۱- قوت ۲-ضعف ۳-سطح ۴- دور ۵- صعود مجازی ۶- نزول مجازی ۷- صعود حقیقی ۸۰ نزول حقیقی ۹- رعایت سواد و بیاض حلقه گره‌ها۱۰-ارسال ۱۱- دسته‌بندی الفبا

-نسبت شامل چهار جز است:

۱- یکسان‌نویسی در مفردات همجنس ۲- مرکبات مشابه ۳- اعتدال تناسب اندام مفردات و مرکبات ۴- اندازه‌گیری با موازین معینه.

استادان محترم: از نوشتن تکرار پلان راهنمای تدریس به طور جداگانه برای هر درس دراین کتاب خود داری شده است، شما می‌توانید از نمونۀ پلان راهنمای تدریس فوق در تمام درس‌های این کتاب استفاده کنید.